

Čís. 4390.

Eráru vzniká nárok na zaplacení licenčního poplatku za vypálení lihu teprve jeho uvolněním. Zanikl-li do té doby lih náhodou, nelze licenční poplatek požadovati.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv II 567/24).

Žaloba eráru o zaplacení licenčního poplatku za vypálený lih byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu jenom pro nesprávné právní posouzení věci dle ř. s. 503 č. 4 c. ř. s. Uznávajíc, že zažalovaný licenční poplatek nemá právní povahy veřejné dávky, nýbrž smluvního závazku, snaží se z interního výnosu ministerstva financí ze dne 5. září 1918 č. 95756 dovoditi, že bylo povinností žalovaného, by zaplatil tento poplatek současně s výrobní daní hned při výrobě pálenky, a že pozdější zkáza pálenky, nastavší dříve ještě, než byla dána Lihovou prodejnou v Praze připsaná ze dne 2. ledna 1919 žalovanému k volnému použití, jde i v příčině placení licenčního poplatku na jeho vlastní účet. Dovolání není v právu. Citovaný výnos ministerstva financí neustanovuje, že licenční poplatek musí býti v každém případě zaplacen současně s výrobní dávkou, a nezmiňuje se o možnosti, že by, jsa zaplacen, mohl býti výrobcem vrácen, kdyby lih mu nebyl ponechán k volnému použití. Ani nepřímou nelze to z výnosu dovoditi. Neprávem dovolává se žalující strana předpisu, že finanční úřad první stolice má vyrozuměti o každém povolení k pálení dozorčí a berní úřady a při tom jim oznámiti, »ob bezw. welche Menge dieses Erzeugnisses der Partei zur freien Verfügung überlassen ist, und für welche m i t h i n zugleich mit der Produktionsabgabe die Lizenzgebühr entrichtet werden muss«. Výnos tu zřejmě rozeznává případy, ve kterých finanční úřad sám ponechá straně výrobek k volnému nakládání hned, když udělí povolení k pálení, což však se mohlo státi jenom, nepřesahoval-li výrobek množství 25 litrů absolutního alkoholu, a případy ostatní, při nichž rozhodnutí o uvolnění výrobku bylo vyhraženo společnosti S. později Lihové prodejně, jež za tím účelem dle zmíněného výnosu musily býti o každém povolení a o každém skutečném pálení přímo uvědomovány. Jenom v onom případě musil býti licenční poplatek zaplacen s výrobní dávkou při početí výroby, v případě druhém stal se splatným teprve, když S., po případě Lihová prodejna prohlásily, že na vyrobenou lihovinu nečiní nároku a ponechávají ji výrobcí k volnému použití. Tak správně vyložilo výnos již okresní finanční ředitelství, uloživši výnosem ze dne 15. října 1918 žalovanému při povolení k výrobě za povinnost jenom, aby zaplatil výrobní daň a nabídl výrobek společnosti S. ku koupi, a dodalo, že licenční poplatek bude mu dodatečně předepsán z onoho množství, které mu S. ponechá. Tak vykládala výnos také Lihová prodejna, neboť dávala žalovanému jeho výrobky vždy k volnému použití pod touto podmínkou, že z a p l a t í

u příslušného berního úřadu licenční poplatek 10 K z hektolitrového stupně alkoholu. Teprve tímto uvolněním vypáleného lihu vznikl nárok eráru na zaplacení licenčního poplatku a nastala povinnost žalovaného k jeho zaplacení. Nade vší pochybnost plyne to z předloženého pozdějšího výnosu ministerstva financí ze dne 9. března 1921 čis. 19.586, kterým byl výnos ze dne 5. září změněn, lih vyrobený z ovoce v produkčních lihovarech generelně uvolněn pod podmínkou, že bude licenční poplatek současně s výrobní dávkou zaplacen, a ohledně starých zásob nařízeno, aby byly jménem lihové komise dodatečně uvolněny a l i c e n ě n í p o - p l a t e k v y b r á n. Zažalovaný licenční poplatek ve výši 2733 Kč 50 h jest požadován z množství 273.35 litrů absolutního alkoholu, které dle zjištění nižších soudů byly zničeny dne 9. prosince 1918 vojáky při plenění. Pálenka byla tehdy ještě pod závěrou a vyhrazená volnému rozhodnutí Lihové prodejny v Praze. Teprve dopisem ze dne 2. ledna 1919 oznámila tato žalovanému, že nečiní na pálenku nároku a dává ji žalovanému k volnému použití, zaplatí-li licenční poplatek. Toto prohlášení bylo však ohledně zničené pálenky již bez všeho významu. Lihová prodejna nemohla dáti žalovanému k volnému použití lih, kterého již nebylo, a žalovaný nemohl býti zavázán platiti licenční poplatek za lih, který mu nebyl a nemohl býti k volnému použití ponechán, poněvadž ho nebylo. Zničením lihu dříve, než bylo Lihovou prodejnou o něm rozhodnuto, pominula možnost, předepsati z něho žalovanému licenční poplatek. Žaloba eráru na zaplacení tohoto poplatku byla nižšími soudy zamítnuta právem.

Čís. 4391.

Žaloba o oduznání manželského původu dítěte.

Stačí průkaz, že nedošlo v době § 163 obč. zák. k pohlavnímu styku. Svědectví matky lze hodnotiti ve spojení s ostatními průvody (§ 272 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv II 626/24.)

Žaloba manžela o oduznání manželského původu děčka byla o b ě - m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Jak soud své stolice, tak zejména odvolací soud, zamítnuvše žalobu, vycházely z právně mylného hlediska, že by žalobě bylo lze vyhověti jen tehdy, kdyby manžel prokázal naprostou nemožnost tělesného obcování podle §u 158 obč. zák. Podle doslovu tohoto ustanovení má ovšem manžel prokázati, že dítě nemohlo jím býti zplozeno. Ve výkladu slov »nemožnost zplození« judikatura kolísala. V dřívějších rozhodnutích vyžadoval se důkaz nemožnosti soulože, v poslední době upouští se od tohoto přísného výkladu a má se průkaz o tom, že nedošlo v kritické době §u 163 obč. zák. k pohlavnímu styku, za dostačitelny. A to prá-